

# ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 101

гр. Враца, 14.02.2024 г.

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА** в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Петя П. Вълчева-Чукачева

при участието на секретаря Веселка Кр. Николова  
в присъствието на прокурора И. Анг. Х.  
като разгледа докладваното от Петя П. Вълчева-Чукачева Частно  
наказателно дело № 20241400200125 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 437, ал.2 НПК и е образувано въз основа на молба от В. А. Т., изтърпяващ наказание "лишаване от свобода" в Затвора гр. Враца, с искане да бъде освободен условно предсрочно от неизтърпяната част от наложеното му наказание лишаване от свобода.

Към молбата са приложени писмени доказателства– становище от началника на Затвора гр. Враца със справка за изтърпяната част от наложеното наказание и неизтърпения остатък, доклад за оценка на риска от рецидив и вреди по чл. 155 ЗИНЗС, план на присъдата и личното затворническо досие на осъдения.

В съдебно заседание, осъденият Т. участва лично, като поддържа молбата с изложените в нея доводи и прави искане да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на остатъка от наложеното му наказание.

Представителят на Затвора гр. Враца изразява становище за неоснователност на молбата, като излага съображения, че осъдения с поведението си не е дал доказателства за своето поправяне. Представя актуална справка за изтърпяното наказание лишаване от свобода и размера на неизтърпения остатък от това наказание.

Участващият в съдебното производство прокурор от ОП Враца дава становище за неоснователност на молбата, с оглед на което прави искане същата да не бъде уважавана.

Окръжният съд, след като изслуша страните в процеса и провери

представените по делото писмени доказателства, намира молбата за неоснователна по следните съображения:

С присъда, постановена по НОХД № 880/2010г. на СГС на л.св. В. Т. е наложено наказание в размер на 17 години „лишаване от свобода“, като на основание чл.68, ал.1 НК е приведено в изпълнение наказанието по НОХД №386/2007год. на РС Берковица в размер на 1 година "лишаване от свобода", като приведеното в изпълнение наказание л.св. Т. е изтърпял за времето от 07.02.2009г. до 07.02.2010г. От 07.02.2010г. л.св. Т. е започнал да изтърпява наказанието, като към настоящият момент е изтърпял фактически 14 години и 7 дни, като от работа му се зачитат 1 година, 11 месеца и 11 дни, или общо изтърпяната част от наказанието е в размер на 15 години, 11 месеца и 18 дни. Неизтърпяната част от наказанието е в размер на 1 година и 12 дни.

При това положение, съдът намира, че осъденият В. Т. е изтърпял фактически по-голямата част от наложеното му наказание, така, както изисква разпоредбата на чл. 70, ал.1 НК.

От приложения доклад за оценка на риска и вреди, изискуем съгласно чл. 155 ЗИНЗС е видно, че първоначална оценка на риска от рецидив отчита високи стойности - 96 т. Дефицити се очертават в следните зони: *Отношение към правонарушението*- отрича отговорност за извършеното престъпление, не осъзнава мотивите за собственото си поведение, не е съпричастен към жертвата, не е съгласен с правния процес и размера на наложеното му наказание. *Начин на живот и обкръжение*- основно контактува с криминално проявени лица, безразсъдно и рисково поведение, което обичайно го подтиква към извършване на правонарушения. *Умения за мислене*- не се замисля за последиците от своите действия, не разпознава и не решава проблеми по адекватен начин. Трудно осъществява социално приемливи модели на взаимоотношения с хората и институциите. *Злоупотреба с алкохол*- не разпознава вредното влияние на алкохола за незаконното му поведение. *Междучелностни проблеми*- свръхагресивен, налага своето мнение и не приема отказ.

Рискът от вреди за обществото след освобождаване от затвора е отчетен ВИСОК, определен от криминалното му минало и настоящото правонарушение, което ескалира по сериозност, като невъзможността да прецени последствията от своите действия е отчетен за основен дефицит в

поведението му. Рискът от вреди по време на изтърпяване на наказанието лишаване от свобода е отчетен НИСЪК по отношение на служителите и СРЕДЕН спрямо лишените от свобода. Рискът от самонаранявания е отчетен нисък, тъй като няма индикации за подобни действия. Не декларира дискриминационни нагласи спрямо различните лишени от свобода. Нисък е и рискът от извършване на бягство.

В първоначалния план на присъдата са включени част от дефицитите, по които е нужна корекция: отношение към правонарушението; умения за мислене; начин на живот и обкръжение; злоупотреба с алкохол.

Л.св. В. Т. е постъпил в Затвора-гр. Враца на 29.12.2009 г., а на 23.10.2018 г. е преместен в ЗОЗТ „Бойчиновци“ към Затвора гр. Враца и е разпределен във втора група. Изготвени са последващи шест оценки на риска от рецидив.

При първата ревизия на оценката на риска от рецидив и вреди от 17.10.2013 г. се наблюдава занижаване на числовите стойности с две точки - от 96т. на 94т., но се запазва в границите на висок риск от рецидив. Занижаване на числовите стойности е настъпило в раздел „Настоящо правонарушение“, „Криминално минало“, „Жилищно устройване“ и „Взаимоотношения“. В раздел „Начин на живот и обкръжение“ има завишаване с две точки - от 8т. на 10т. Отчетено е, че л.св. Т. не осъзнава мотивите за собственото си поведение, не поема отговорност за извършеното деяние, смята съдебния процес за несправедлив, а размера на наказанието за завишен. Реагира агресивно при всеки отказ на администрацията на затвора да удовлетвори негово желание. Отчетена е липса на способност да разпознава и решава проблеми, често повтаря допуснати грешки. Включен е в учебен процес, но проявява непостоянство при посещенията, допуска безпричинни отсъствия и впоследствие се отказва. В раздел „Трудова заетост“ има завишаване с 4т., поради наличие на конфликтни взаимоотношения на работното място. Има наложени три дисциплинарни наказания: 17.07.2012г., 21.09.2012г. и 05.10.2012г. и една награда от 01.07.2013г.

Зоните с дефицити се запазват същите: *Отношение към правонарушението*- отрича отговорност за извършеното престъпление, не осъзнава мотивите за собственото си поведение, не е съпричастен към жертвата, не е съгласен с процеса и размера на наложеното му наказание.

*Взаимоотношения*- в детството си системно е малтретиран от баща си. Отгледан основно от майката, която не може да окаже ефективен контрол върху поведението му и това води до ранна девиация. *Начин на живот и обкръжение*- основно контактува с криминално проявени лица, безразсъдно и рисково поведение, което обичайно го подтиква към извършване на правонарушения. *Злоупотреба с алкохол*- не разпознава вредното влияние на алкохола за незаконното му поведение. *Междоличностни проблеми*- свръхагресивен, налага своето мнение и не приема отказ. *Умения за мислене*- не се замисля за последиците от своите действия, не разпознава и не решава проблеми по адекватен начин. Трудно осъществява социално приемливи модели на взаимоотношения с хората и институциите. Рискът от вреди за обществото след освобождаване от затвора се запазва ВИСОК, рискът от вреди по време на изтърпяване на наказанието лишаване от свобода е НИСЪК по отношение на служителите и СРЕДЕН спрямо лишените от свобода. Рискът от самонаранявания е нисък, както и рискът от извършване на бягство.

При втората изготвена ревизия от 10.11.2015г. се отчита занижаване на числовите стойности с три точки- от 94т. на 91т., но се запазва в границите на ВИСОК риск от рецидив. Промяната е настъпила в раздел „Нагласи“- от 15т. на 12т. Отчасти приема отговорност за поведението си и формално признава вината си. Толерантен към персонала, но отказва да съдейства. Започва да полага доброволен труд по чл.80 от ЗИНЗС като чистач на приемно отделение. Реални позитивни промени се наблюдават при разпределението на личните средства в затвора и това, че за периода успява да не допусне нерегламентирани отношения с лишените от свобода и не допуска дисциплинарни нарушения. Взема участие в организирани спортни и културни прояви. Проследяването на поведението на л. св. Т. и приложените мерки за корекция дават обнадеждаващи резултати за постигане на промяна в мисленето и действията на осъдения в контролирана среда. Със заповед на Началника на Затвора гр. Враца режимът на изтърпяване на наказанието е заменен от „строг“ на „общ“ от 25.11.2015г. Зоните с дефицити се запазват същите, както при предходната оценка. Частично разпознава проблемите си. Липсва изцяло критично отношение към собственото му поведение, не изразява съпричастност към жертвата. Рискът от вреди за отделните категории- общество, лишени от свобода, персонал и др. се запазва същия.

Третата ревизия изготвена на 10.10.2018г. запазва ВИСОК риск от рецидив, но с понижение на числовите стойности от 91т. на 86т. Промени в положителен аспект са настъпили в зоните: „Взаимоотношения“, „Трудова заетост“, „Начин на живот и обкръжение“ и „Емоционални проблеми“. Трудово е ангажиран и изпълнява съвестно задълженията си. Има две заповеди за наказания: от 06.06.2017 г. и от 15.12.2017 г. заличени към 13.04.2018г. Наказанията са наложени заради нерегламентирани отношения с друг лишен от свобода и сбиване. Със Заповед от 14.12.2016 г. е награден за изпълнение на поставените му задачи. В условията на контролирана среда рискът от вреди за служителите се понижава до ниски стойности. Л.св. Т. се стреми да подхожда диалогично в отношенията си с длъжностните лица. Рискът от вреди е среден за останалите лишени от свобода. Често демонстрира надменно отношение към представителите на аутсайдерите. Лесно раздразнителен, което може да провокира агресивни прояви при попадане в конфликтна ситуация. Рискът от вреди е отчетен висок за обществото и е насочен към случайни непознати. Отчита се противоречиво и неустойчиво поведение, което е отразено с наложените дисциплинарни наказания.

При направената ревизия на оценката на риска от рецидив на 11.10.2019 година се констатира занижаване на числовите стойности - от 86 т. на 79 т. Рискът от рецидив се променя от висок на среден. Позитивна промяна е отчетена в зона „Взаимоотношения“, тъй като л. св.Т. полага усилия да страни от конфликтни ситуации, няма криминално проявени членове на семейството му и поддържа много добри взаимоотношения с роднините си. Дефицитни стойности се наблюдават в разделите: „Злоупотреба с алкохол“, „Нагласи“, „Начин на живот и обкръжение“, „Междучелностни проблеми“ и „Умения за мислене“. Ресурсите, които могат да се използват в корекционната дейност с л.св. Т. са: наличието на подкрепа от семейството и желанието да работи. Наказан е на 14.12.2018г., като това наказание е заличено на 01.04.2019г.

В доклада по чл.155 от ЗИНЗС се отчита, че дейностите, заложи в плана на присъдата, не се изпълняват в пълен обем. Осъществяват се регулярни срещи, на които се работи индивидуално с л.св.Т., но все още не разпознава факторите, довели го до престъпно поведение, не се замисля за последиците от действията си, не разпознава и не решава проблемите си по

адекватен начин. Не разпознава вредното влияние на алкохола за незаконното му поведение. Дори в контролирана среда изразява открита вербална и физическа агресия спрямо служителите на НОС. Не изгражда трайни и продължителни контакти с останалите осъдени лица. Трудно осъществява социално приемливи модели на взаимоотношения между хората и институциите. Въпреки че декларира мотивация за просоциална промяна, не се наблюдава устойчивост в позитивните промени. Рискът от вреди за служителите е променен от нисък на среден, заради грубо и агресивно отношение към служители от НОС. Рискът от вреди продължава да е ВИСОК за обществото, рискът за останалите л.св. и рискът от самоувреждане са отчетени ниски.

При последващата ревизия на оценката на риска от рецидив от 26.10.2020г. се констатира занижаване на числовите стойности със шест пункта - от 79т. на 73т. Рискът от рецидив се определя като среден. Дефицитни стойности се наблюдават в разделите: „Криминално минало“, „Злоупотреба с алкохол“, „Нагласи“ и „Умения за мислене“. Ресурсите, които се използват в корекционната дейност с л.св. Т. са: наличието на подкрепа от семейството, желанието му да работи и липсата на наркотична зависимост. Положителна промяна се наблюдава в зоните „Начин на живот и обкръжение“ и „Междоличностни проблеми“, тъй като л.св. Т. полага усилия да страни от конфликтни ситуации, успешно се справя със самоконтрола и се въздържа от агресивни прояви. Изпълнява отговорно трудовите си задължения и оползотворява престоя си с работа и с участие в избрани от него мероприятия. Поддържа много добри взаимоотношения със семейството си. Рискът от вреди за служителите се променя на нисък, тъй като се отнася с уважение към служителите и не нарушава установените правила. Рискът от вреди за обществото се запазва висок, за останалите лишени от свобода, рискът е нисък, както и рискът от самоувреждане.

От 02.01.2019г. полага доброволен труд на основание чл.80 от ЗИНЗС като хигиенист на етажа. Участва избирателно в организирани спортни и културни мероприятия в ЗОЗТ, според личните си предпочитания. Успешно е приключил участието си в два курса за религиозна подкрепа: „Тълкуване на Новия завет“ за периода 01.10.2019г. - 31.12.2019г. и „Тълкуване на Стария завет“ за периода 28.01.2020г. - 30.06.2020г. Л.св. Т. е преминал и през специализирана групова работа по корекционна програма „Умения за

мислене“, която се проведе в ЗОЗТ за периода 08.06.2020 г. - 18.06.2020 г. Въпреки, че доброволно заявява желание за включване в програмата, в началото демонстрира предизвикателно поведение, изразяващо се в неспазване на приетите правила. Поради нереалната самооценка прави опити да покаже превъзходство над останалите, без да притежава нужните качества, опитваше се да омаловажи постигнатото от другите участници в програмата. Не е награждаван и няма наложени дисциплинарни наказания през наблюдавания период.

При извършената ревизия оценката на риска от рецидив на 29.10.2021г. се констатира занижаване на числовите стойности - от 73т. на 68т. Рискът от рецидив се определя като среден. Дефицитни стойности се наблюдават в разделите: „Криминално минало“, „Злоупотреба с алкохол“, „Нагласи“, и „Умения за мислене“. Ресурсите, които могат да се използват в корекционната дейност с л.св. Т. са: наличието на подкрепа от семейството и желанието да работи. Положителна промяна се наблюдава в зоните „Начин на живот и обкръжение“ и „Междупличностни проблеми“, тъй като л.св. Т. полага усилия да страни от конфликтни ситуации, успешно се справя със самоконтрола и се въздържа от агресивни прояви. Изпълнява отговорно трудовите си задължения и оползотворява престоя си с работа и с участие в избрани от него мероприятия. Рискът от вреди за обществото остава висок, а рискът от вреди за служителите и за останалите лишени от свобода, както и рискът от самоувреждане остават ниски.

При извършена ревизия на оценката на риска от рецидив на 07.11.2022г. се отчита занижаване на числовите стойности с един пункт - от 68т. на 67т., като рискът от рецидив се определя като среден. Единствената положителна промяна се наблюдава в зоната „Отношение към правонарушението“/с 1т. занижаване/, поради обстоятелството, че л. св. Т. е започнал да се съобразява с вижданията и да зачита правата на останалите. Ресурсите, които се използват в корекционната дейност с л.св. Т. са същите: наличието на подкрепа от семейството и желанието за работа. Изпълнява отговорно трудовите си задължения и оползотворява престоя си с работа и с участие в избрани от него мероприятия. За разглеждания период е приключил успешно участието си в специализирана групова работа „Толерантност в затвора - толерантност в живота“ за периода 04.04.2022г.-19.04.2022г. и в

образователна програма „Начална компютърна грамотност“ за периода 02.08.2022г. - 25.08.2022г. Награждаван е съгласно заповед №1118/09.05.2022г. с „Извънредна хранителна пратка“. Има и едно дисциплинарно наказание за открити у него вещи, без документ за собственост от 06.02.2023 г., заличено на 01.06.2023г., поради което същият се смята за ненаказан. Запазват се дефицитите в следните раздели: *Отношение към правонарушението; Злоупотреба с алкохол; Междудуличностни проблеми; Умения за мислене*. Рискът от вреди за обществото остава висок, а рискът от останалите лишени от свобода и за служителите, както и от самоувреждане остават ниски.

При последната извършена ревизия на оценката на риска от рецидив на 07.11.2023г. числовите стойности не се променят- запазва се среден риск от рецидив - 67 т. Запазват се дефицитите в следните раздели:

*Отношение към правонарушението*- формално приема отговорност за извършеното правонарушение, отчасти осъзнава мотивите за собственото си поведение, но не е съпричастен към жертвата, не е съгласен с някои аспекти от присъдата. Съдебният процес и наложеното му наказание смята за несправедливи. С трайно утвърдени криминални нагласи и лабилна мотивация за промяна.

*Злоупотреба с алкохол*- не разпознава вредното влияние на алкохола, допринасящ за противозаконното му поведение.

*Междудуличностни проблеми* - въпреки промяната в този раздел, наблюдаваща се през годините все още е налице враждебно отношение спрямо определени лица или институции, макар и вербално. Трудно осъществява социално-приемливи модели на взаимоотношения. Налице е вербална агресия. Има нисък толеранс на фрустрация. Спазва формално изискванията в контролирана среда.

*Умения за мислене* - разпознава частично проблемите си, но изпитва затруднение да ги разреши по законосъобразен начин. Повтаря едни и същи грешки, не се замисля за последиците от действията си, обвинява другите за неудачите си. Рискът от вреди за обществото остава висок, а рискът от останалите лишени от свобода и за служителите, както и от самоувреждане остават ниски. Като ресурс, който може да се използва в корекционната дейност с л.св. Т. отново е отчетено наличието на подкрепа от семейството.



Според затворническата администрация, въпреки включването на л.св. Т. в корекционни програми и дейности за настъпване позитивна личностна промяна, не е преминал през всички етапи на прогресивната система, изразяващи се в замяна на режима в по-лек, прекатегоризиране в открит тип и последваща промяна на режима в по-лек. Два пъти е получил отказ от началника на Затвора- Враца да бъде прекатегоризиран в условията на открит тип: през 2017 г. и 2019 г. И причините са именно противоречивото и неустойчиво поведение в процеса на пенитенциарното третиране.

Отчита се факта, че л.св. Т. изразява несъгласие с договорените дейности от плана на присъдата, защото смята, че се е поправил. Оползотворява престоя си с участие в специализирани и образователни програми и трудов процес, но е необходимо по-продължително възпитателно въздействие по отношение на разпознаване на факторите, довели го до извършване на правонарушенията и осъзнаване на нанесените вреди върху жертвите на престъпленията. С трайно утвърдени криминални нагласи и лабилна мотивация за промяна на криминалното поведение.

Според затворническата администрация л.св. Т. не разпознава всички свои проблеми и не разполага с алтернативи за разрешаването им. Не са налице ясни бъдещи цели и план за тяхното реализиране. Л.св. Т. е склонен да анализира проявите в миналото си, но не проявява критичност. Към настоящия етап от изтърпяване на наказанието си все още не е дал достатъчно категорични доказателства за промяна в нагласите си за водене на законосъобразен начин на живот. Гореизброените причини са предпоставка за извършване на ново правонарушение. Необходимо е корекционната работа с лишения от свобода Т. да продължи в посока осъзнаване на дефицитите и поддържане на траен стремеж към позитивна промяна.

В обобщение затворническата администрация счита, че е препоръчително работата с л.св. Т. да продължи в разделите, в които са отчетени най-сериозните дефицити: „Нагласи“ и „Умения за мислене“ чрез периодично провеждане на индивидуална работа под формата на разговори и беседи.

Съгласно легалната дефиниция, дадена в чл.439а, ал.1 НПК, обстоятелствата, сочещи за положителната промяна у осъдения по време на изтърпяване на наказанието са доброто поведение, участието в трудови,

образователни, обучителни, квалификационни или спортни дейности, в специализирани програми за въздействие, общественополezni прояви.

В разпоредбата на ал.2 на чл.439а НПК изрично с е предвижда, че доказателствата за поправянето се установяват от оценката за осъдения по чл.155 ЗИНЗС и от работата по индивидуалния план за изпълнение на присъдата по чл.156 от същия закон. Прочита на приложените по делото доказателства и най-вече на доклада по чл.155 ЗИНЗС, изготвен от компетентно длъжностно лице– ИСДВР, сочи че не са налице данни за окончателна положителна промяна у л.св.Т..

В случая, от данните по делото е видно, че не са налице и двете законови предпоставки за УПО, а именно Т. е изтърпял фактически по-голямата част от наложеното му наказание, но същият с поведението си не е дал достатъчно доказателства за своето поправяне. Индивидуално-корекционната работа с лишения от свобода Т. следва да продължи в посока осъзнаване на дефицитите и поддържане на траен стремеж към позитивна промяна, изпълнение на заложените в плана на присъдата дейности, тъй като все още не може да се направи извод за трайно поправяне на лицето.

Всичко това е основание да бъде постановен отказ на молбата на осъдения за условно предсрочно освобождаване от неизтърпяната част от наложеното му наказание. Съдът намира за основателни доводите на затворническата администрация, че е препоръчително процеса на ресоциализация на л.св. Т. да продължи в условията на затвора за изпълнение на плана на присъдата в пълен обем.

Съгласно императивната норма на закона осъденият не може да подаде нова молба за УПО преди изтичане на 6-месечен срок от постановяване на настоящето определение.

При горните съображения и на основание чл. 441 НПК, вр. чл. 70, ал.1 НК,  
Врачанският окръжен съд

## **ОПРЕДЕЛИ:**

**ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ** молбата на осъдения В. А. Т., роден на \*\*\* в гр.Берковица, обл.Монтана, с постоянен адрес \*\*\*, ЕГН \*\*\*\*\* за условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на неизтърпяната част на

определеното му наказание "лишаване от свобода" в размер на 17 години, с остатък от 1/една/ година и 12/дванадесет/ дни.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред САС в 7-дневен срок от днес.

Препис от определението да се изпрати на л.св.Т., а на Затвора гр. Враца след влизането му в сила.

**Съдия при Окръжен съд – Враца:** \_\_\_\_\_